

## TÁRGYLEÍRÁS

**SZOCIOLÓGIA – A TÁRSADALOMELMÉLET ALAPJAI**  
**BBNSZ08100 – BBNTT00100**  
szociológia és társadalmi tanulmányok szakos hallgatók számára

Oktató: Dr. Földházi Erzsébet  
2013/2014. tanév I. félév  
kedd 14:15-15:45 BTK Ambrosianum 213/B.

### A TANTÁRGY CÉLJA

A tantárgy elsődleges célja alapvető szociológiai alapismeretek átadása, egyfajta szociológiai szemléletmód és társadalomtudományi problémaérzékenység kialakítása. A félév során a hallgatók megismerkednek a szociológia mint tudomány kialakulásának történetével, a legfontosabb szociológiai kérdésekkel és a legalapvetőbb fogalmakkal, továbbá a szociológia főbb elméleti és kutatási témaköreivel.

### TEMATIKA

<b>Időpont</b>	<b>Témakör</b>	<b>Óraszám</b>
<b>1.</b> 2013.09.10.	Bevezetés A szociológia tárgya, helye a tudományok rendszerében	<b>2</b>
<b>2.</b> 2013.09.17.	A szociológia fejlődése és irányzatai	<b>2</b>
<b>3.</b> 2013.09.24.	A szociológia nézőpontjai Egyén és társadalom	<b>2</b>
<b>4.</b> 2013.10.01.	Normák és értékek Konformitás és deviancia	<b>2</b>
<b>5.</b> 2013.10.08.	Társadalom és kultúra	<b>2</b>
<b>6.</b> 2013.10.15.	Társadalmi struktúra Társadalmi mobilitás	<b>2</b>
<b>7.</b> 2013.10.22.	Oktatás és iskola	<b>2</b>
<b>8.</b> 2013.11.05.	Vallás	<b>2</b>
<b>9.</b> 2013.11.12.	Állam, kormányzat, hatalom, civil társadalom	<b>2</b>
<b>10.</b> 2013.11.19.	Gazdasági élet és munkamegosztás	<b>2</b>
<b>11.</b> 2013.11.26.	Társadalmi egyenlőtlenségek, szegénység	<b>2</b>
<b>12.</b> 2013.12.03.	A magyar szociológia története	<b>2</b>
<b>13.</b> 2013.12.10.	A társadalmi struktúra változása Magyarországon	<b>2</b>

## **ÉRTÉKELÉS, KÖVETELMÉNYEK**

Írásbeli vizsga a félév végén a kötelező irodalom és az előadáson elhangzottak alapján. Az írásbeli dolgozat két részből áll: a félév során tanult fogalmak kifejtése ill. rövid elméleti kérdések (10 kérdés), továbbá két, részletesebb kifejtést igénylő kérdés megválaszolása. Mindkét rész 50-50 pontot ér, a sikeres vizsga feltétele legalább 60 pont elérése.

## **KÖTELEZŐ IRODALOM**

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Második javított és bővített kiadás. Osiris Kiadó

Anthony Giddens (1995): Szociológia. Osiris Kiadó

Anthony Giddens (2008): Szociológia. Második kiadás. Osiris Kiadó

## **FONTOS:**

*Az órákon megadott oldalszámok az ezen kiadási év szerinti tankönyvekből valók, más kiadási évszámú könyvek esetén az oldalszámok változhatnak és a tartalom is eltérő lehet.*

## KÖTELEZŐ IRODALOM

### SZOCIOLÓGIA – A TÁRSADALOMELMÉLET ALAPJAI BBNSZ08100 – BBNTT00100

szociológia és társadalmi tanulmányok szakos hallgatók számára

<b>1. BEVEZETÉS. A SZOCIOLÓGIA TÁRGYA, HELYE A TUDOMÁNYOK RENDSZERÉBEN</b> Giddens (1995): 39-56. Szociológiai problémák és perspektívák Andorka: 33-47. A szociológia tárgya és módszere
<b>2. A SZOCIOLÓGIA FEJLŐDÉSE ÉS IRÁNYZATAI</b> Andorka: 48-68. A szociológia története Giddens (1995): 660-677. Mai irányzatok, elméleti dilemmák
<b>3. A SZOCIOLÓGIA NÉZŐPONTJAI. EGYÉN ÉS TÁRSADALOM</b> Giddens (1995): 133. Mikro- és makroszociológia Giddens (1995): 87-112. Szocializáció és életciklus Giddens (1995): 377-405. Rokonság, házasság és család
<b>4. NORMÁK ÉS ÉRTÉKEK. KONFORMITÁS ÉS DEVIANCIA</b> Andorka: 566-597. Kultúra, értékek és normák, szocializáció Andorka: 598-640. Deviancia
<b>5. TÁRSADALOM ÉS KULTÚRA</b> Giddens (1995): 59-70. Kultúra és társadalom Giddens (2008): 373-412. Faj, etnikum, migráció
<b>6. TÁRSADALMI STRUKTÚRA. TÁRSADALMI MOBILITÁS</b> Giddens (2008): 45-51. Társadalomtípusok Andorka: 155-174. Társadalmi szerkezet és rétegződés Andorka: 234-235. Mobilitás, nyitott és zárt társadalom
<b>7. OKTATÁS ÉS ISKOLA</b> Andorka: 427-457. Oktatás Giddens (2008): 525-568. Oktatás
<b>8. VALLÁS</b> Andorka: 641-661. Vallás
<b>9. ÁLLAM, KORMÁNYZAT, HATALOM, CIVIL TÁRSADALOM.</b> Andorka: 500-565. Állam, kormányzat, politika.
<b>10. GAZDASÁGI ÉLET ÉS MUNKAMEGOSZTÁS.</b> Giddens (2008): 569-610. Munka és gazdasági élet Andorka: 459-469. Gazdaság
<b>11. EGYENLŐTLENSÉG ÉS SZEGÉNYSÉG</b> Andorka: 116-154. Egyenlőtlenség, szegénység
<b>12. A MAGYAR SZOCIOLÓGIA TÖRTÉNETE.</b> Andorka: 90-94. A magyar szociológia története
<b>13. A TÁRSADALMI STRUKTÚRA VÁLTOZÁSA MAGYARORSZÁGON</b> Andorka: 175-199. Társadalmi rétegződés (Magyarország)

## FOGALMAK

**SZOCIOLÓGIA – A TÁRSADALOMELMÉLET ALAPJAI**  
**BBNSZ08100 – BBNTT00100**  
szociológia és társadalmi tanulmányok szakos hallgatók számára

Oktató: Dr. Földházi Erzsébet  
2013/2014. tanév I. félév  
kedd 14:15-15:45 BTK Sophianum 201.

A fogalmak meghatározása a következő két tankönyvben található:

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris kiadó  
Giddens, Anthony (2008): Szociológia. Osiris kiadó

A fogalomjegyzékben az „A” az Andorka-könyv végén lévő „Fogalmak és szakkifejezések” részt jelöli; a „G” a Giddens-könyv végén lévő „Alapfogalmak” részre utal. Ha szám is szerepel a betűjelzés után, az az adott könyv megfelelő oldalszámát jelöli, ahol a fogalom meghatározása megtalálható.

<b>Fogalom</b>	<b>Hol található</b>
a család funkciói	A
abszolút és relatív szegénység	G
állam	A
anómia	A
attitűd	A
család	A
deviancia	G
diszkrimináció	A
életmód	A
előítélet	A
elsődleges csoport	A394
érték	A
norma	A
globalizáció	G
Hatalom és uralom	A
házasság	G
háztartás	A
homogámia - heterogámia	A396
ideáltípus	G
társadalmi interakció	G
jóléti állam	A
kiscsoport	A394
közösség	A206
kultúra	A
kulturális tőke	A
makroszociológia - mikroszociológia	G40
második gazdaság	A
másodlagos csoport	G
munkamegosztás	G
munkajelleg-csoport	A177
nemzedékek közötti és nemzedéken belüli mobilitás	A

nemzet	A
nemzeti identitás	G678
nyitott és zárt társadalom	A
politika	A
premodern társadalom - modern társadalom	G43, G49
rejtett tanterv	G
rend	G
státuscsoport	A
strukturális mobilitás	A
szegénységi küszöb	A
szegregáció	A
szervezet	A
szocializáció	A
szubkultúra	A
társadalmi csoport	G
társadalmi intézmény	A463
társadalmi milió	A
társadalmi mobilitás	A
társadalmi osztály	A
társadalmi réteg	A
társadalmi rétegződés	A
társadalmi struktúra	G
társadalmi szerep	A
társadalmi státus - társadalmi pozíció	A
társadalmi tény	G
társadalom	G
urbanizáció	A
vallásosság	A